

Utbildningsförvaltningen

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Dokumentinformation

Fastställt av Hallaryd förskola, **Datum** 2026-02-27

Gäller från och med 2026-03-01

Implementeras av Hallaryd förskola

Ersätter Reviderad plan från 2025

Framtaget av Hallaryd förskola

Innehåll

Bakgrund och syfte	3
Utvärdering av förra årets plan.....	3
Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)	4
Mål för främjande insatser under kommande läsår	4
Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)	5
Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkningar och trakasserier sker).....	5
Mål:	5
Aktiva åtgärder:.....	6
Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar	6
Upptäcka	6
Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar.....	6
Dokumentation	7

Bakgrund och syfte

Den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Planen gäller mellan 2026 02 01-2027 02 01

Ansvarig: Rektor

Barn, vårdnadshavare och pedagoger är delaktiga i planen

Barns delaktighet sker genom pedagogernas observationer utifrån ett barnperspektiv, tex vardagliga samtal, intervjuer och barn ronder. Delaktighet av vårdnadshavare kring planen sker genom olika former av möten med pedagoger samt genom trivselenkäten som genomförs årligen. Pedagogerna för pågående diskussioner kring arbetet med planen. Båda arbetslagen är delaktiga i revideringen av planen.

Förankring av planen.

Dokument ska vara känt och användas av alla. Arbetet med planen ska ingå naturligt i det dagliga arbetet, systematiskt och kontinuerligt. Planen ska finnas tillgänglig på varje avdelning, i entrén, på hemsidan och presenteras för vårdnadshavarna genom olika former av möten som sker mellan pedagoger och rektor.

Utvärdering av förra årets plan.

Utvärderingen av föregående plan har genomförts under ett utvecklingsmöte.

I det stora hela förändras inte detta arbete så mycket år från år, utan arbetet med denna plan handlar så mycket utifrån läroplanens område normer och värden samt barnkonventionen och det arbetar alla pedagoger med. Om det byts pedagoger så sker det ständigt diskussioner kring sitt förhållningsätt gentemot barnen och varandra. Arbetet med normer, värden, normkritik och värdegrundsfrågor i vår utbildning hålls levande genom att pedagogerna ständigt observerar och reflekterar kring vad som händer i vår utbildning och arbetar sen aktivt med de åtgärder som de kommer fram till. Här har det blivit ännu mer tydligare och djupare i våra diskussioner när vi nu är nya arbetslag och ska lära känna varandra som pedagoger och den barngrupp man arbetar med samt den samsyn som vi pedagoger måste ha på hela förskolan.

Vi har under året sett till att alla barn som börjar på Kaninerna har fått sin "trygghetsbok" som vårdnadshavarna hjälper till att skapa till sitt/sina barn. Denna bok skapar en trygghet för alla barn.

När det gäller kränkningar så vet vi att det förekommer. Pedagogerna tänker på att arbeta nära barnen för att minska risken och förhindra kränkningar. De är också medvetna om sitt förhållningssätt och språkbruk, alltså vara goda förebilder. Prata mycket med barnen hur man ska vara som kompis och hjälpa dem när det blir "fel".

Vårt arbete kring etnisk tillhörighet glömmar vi lätt bort då vi inte har så många barn som kommer från något annat land. Vi har pedagoger och kökspersonal som är från andra kulturer och här kan vi bli bättre på att använda oss utav deras kunskaper kring deras kulturer. Detta gäller också arbetet kring religion eller annan trosuppfattning. När ämnet dyker upp så samtalar vi om det.

Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)

Kön: Bemöter barnen utifrån deras förutsättningar och behov samt barnens inre, inte utifrån diverse attribut tex kläder. Medvetenhet kring genus när böcker lånas samt inköp av material. Undviker att skapa negativa och stereotypa berättelser om pojkar och flickor.

Könsidentitet eller könsuttryck: Varierande barnlitteratur, samtal med barnen om olika familjebildningar. Har ett varierat utbud av utklädningskläder. Byta ut han/hon mot hen vid olika tillfällen. Stärker varje barns egenskaper och utmanar barnens lekar för att vidga könsnormen.

Etnisk tillhörighet: Ta tillvara olikheter och likheter – se möjligheter, erbjuder både digital-och analog litteratur och sånger på olika språk när ämnet kommer upp eller när vi har barn från andra kulturer. Använder vårdnadshavarnas kunskaper och erfarenheter om sina kulturer när vi har barn från andra länder. Uppmärksammar de olika högtider som finns representerade i barngruppen.

Religion eller annan trosuppfattning: Visa intresse för familjens religion – trosuppfattning. Detta uppmärksammar vi när ämnet kommer upp.

Funktionsnedsättning: Bemöter alla barn utifrån deras förutsättningar, behov, intressen och anpassar miljö utifrån att alla ska inkluderas i utbildningen. Anpassad barnlitteratur t.ex. böcker med TAKK eller som lyfter olika funktionsnedsättningar, könstillhörigheter, religioner m.m.

Sexuell läggning: Anpassad barnlitteratur och samtal med barnen om olika familjebildningar och använda oss även av bilder kring olika familjebildningar. Viktigt att känna sig stolt över sin familj.

Ålder: Delar barngruppen för att bemöta barnen utifrån deras behov, förutsättningar, mognad, nyfikenhet och intressen. Använder inte ålder vid disciplinering, utan säger vad vi vill att barnet ska göra.

Kränkningar: Utvecklar barnens förmåga till empati och respekt för allas lika värde och ger dem redskap för att lösa konflikter. Tar hjälp av olika drama och material som bl.a. REDE-projektet och Kompisböckerna.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna och kränkningar: Använda boken "Normkreativitet i förskolan om normkritik och vägar till likabehandling" av Karin Salmson & Johans Ivarsson som en handbok och stöd för att diskutera olika dilemman som kommer upp i vardagen. Filma varandra och barngruppen med hjälp av Stop-motion för att observera och reflektera i respektive arbetslag utifrån ett normkritiskt perspektiv, vid olika tillfällen och situationer. Använda oss utav *Kompisböckerna*, *Djuren på djuris (SR Play)* och *REDE-projektet*.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Se över material, miljö (är den tilltalande för alla barn utan att diskrimineras) och förhållningssätt kontinuerligt.
- Agera, stötta och vägleda barnen vid konflikter.
- Förstärka barnens positiva ord och handlingar.
- Stärka barnen att säga ifrån/visa när de känner sig orättvist behandlade/kränkta. genom att använda STOPP-tecknet och ordet nej. Förklara vilken innebörd det har.
- Personalen använder TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) och bildstöd. TAKK främjar och förstärker språket för alla barn i deras kommunikation. Bildstöd ger barnen en förståelse och trygghet under sin dagliga vistelse på förskolan.

Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)

I kartläggningen kan vi se att vi inte har några platser på vår förskola som de upplever som otrygga. Vi genomför vår trygghetsvandring (enkät) en gång om året. Vi gör stapeldiagram av resultatet som vi tillsammans visar för vårdnadshavarna. Vi upplever genom vårt arbetssätt och struktur att barnen är trygga med oss pedagoger. Att de kan och vill göra saker själva och ber om hjälp när de behöver eller att det händer något. Men vi pedagoger får inte slå oss till ro med att det är så nu, utan det kan ändras om vi vuxna inte är uppmärksamma och är nära barnen för att fånga in de signaler som ges via ord, handlingar eller kroppsspråk. Vi tänker årligen använda oss utav en metod som heter trygghetsvandring med barnen på Rävarnas avdelning för att säkerhetsställa tryggheten för barnen samt observera de små barnen på olika ställen i sin lek.

Det underlättar för barnen att kunna kommunicera på olika sätt och förstå vad som händer och vad som förväntas av dem genom att vi använder TAKK och bildstöd.

Vi pedagoger är viktiga förebilder i samspelet med alla barnen men på olika sätt och nivåer. Vi finns nära och stöttar dem i de positiva handlingar och ordval som vi alla mår bra av. Arbetet med barnens självständighet stärker deras självförtroende.

Vi har återkommande samtal och diskuterar om hur man ska vara mot varandra. Alla ska känna sig som en del i ett sammanhang där man vill vara. Viktigt i alla åldrar att vi kontinuerligt pratar om hur man är en bra kompis. Vi pedagoger ska föregå med gott exempel. Vi är uppmärksamma på hur vi är mot varandra både vuxna-barn, barn-barn och vuxen-vuxen.

Toalettbesöken kan vara ett ställe där en del barn tycker att det är obehagligt. Rävarnas avdelning har hittat ett sätt tillsammans med barnen. På varje toalett finns det en ringklocka där man ringer när man behöver hjälp. Man väntar utanför i hallen om det är upptaget på toaletterna, för att inte störa de som är på toaletten. På Kaninernas avdelning behöver pedagogerna vara mer nära för att hjälpa barnen i deras självständighetsträning och med toalettdörrarna.

Vår utemiljö har nu blivit mer lättöverskådlig genom att vi ser hela gården där vi är pga att vi har fått upp mer staket som bildar flera gårdar. Detta gör att vi lättare kan se om det sker kränkningar mot varandra när vi är ute.

Visst kan vi hamna i olika situationer och dilemman som kanske inte alltid upplevs som positivt för barnet men vi gör det för barnets bästa och vår erfarenhet som pedagoger.

Det är fortfarande viktigt att vi inte står i vägen för barnens öppna sinnen och frågor. Arbetet med normer & värden och Barnkonventionen är basen i vår grundverksamhet och det ger trygghet till alla. Vi ska bli bättre på att använda vårt undervisningsmaterial och litteratur som finns i vårt arbetsrum kring detta område.

Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkningar och trakasserier sker)

Mål:

- Alla pedagoger ska fortsätta utveckla förståelse för diskrimineringsgrunderna,
- Möjlighet att välja lekar utifrån intresse utan att begränsas av stereotypa könsmonster,
- Barnlitteraturen öppnar upp för insikten om olikheter och likheter att leva och vara, när arbetet sker normkreativt med bokhyllan.

- Pedagogerna arbetar aktivt med TAKK och bildstöd.
- Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling vare sig av andra barn eller vuxna.
- Arbeta med att synliggöra våra olika känslor.

Aktiva åtgärder:

- Alla pedagoger ska fortsätta fördjupa sig i varje diskrimineringsgrund och barnkonventionen på olika sätt för att få en djupare förståelse och kunna koppla det till vår utbildning.
- Vi vuxna ska vara goda förebilder i ALLA våra olika handlingar och kommunikationer.
- Stötta varandra i observationer och reflektioner kring olika dilemman vi stöter på för att diskutera på våra APT:er eller avdelningsreflektioner.
- Arbeta med barnkonventionen, barnen ska inte bara få erfara och uppleva sina rättigheter, de ska också få kännedom om dem och veta vad de har rätt till genom bland annat Kompisböckerna.
- Samtala /intervjua barnen på olika sätt och mognad för att komma åt otrygga platser både i vår inne- och utemiljö.

Samtliga mål och aktiva åtgärder berör de sju diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling.

Ansvariga: Rektor och pedagoger

Uppföljning: 2027-02-01

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer som:

- barn kränker barn (Vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ingriper omedelbart. Ett barn som känner sig kränkt ska ha sådan tillit till de vuxna så att det känns självklart att berätta för någon).
- vuxna kränker barn (Kollega säger ifrån och meddelar rektor)
- barn kränker vuxen.
- vuxen kränker vuxen (Kollega säger ifrån och meddelar skyddsombud).

Upptäcka

Pedagogerna inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på trakasserier. Alla pedagoger inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Mellan barnen, mellan vuxen - barn eller mellan vuxen – vuxen.

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt telefonsamtal. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller trakasserier från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.

Kommer det fram misstankar i ett samtal med pedagog/ett barn/en vårdnadshavare om kränkning, ansvarar alla pedagoger för att föra vidare informationen omedelbart till rektor.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta förskolan.

Allvarligare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska rapporteras i kommunens system STELLA.

Allt ska följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Personal som upptäcker någon annan vuxen som kränker ett barn ansvarar för att detta rapporteras till rektor.

Rektor ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras.

Pedagog eller rektor meddelar vårdnadshavare. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Rektor informerar verksamhetschefen för förskola om ärendet.

- Information till rektor
- Rektor informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)
- Möte kring händelsen
- Åtgärder planeras
- Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
- Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
- Åtgärder genomförs
- Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Rektor har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Våra styrdokument Lpfö 18 rev 2025, Skollagen och FN barnkonvention ger oss också riktlinjer och regler i hur vi ska arbeta för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier på förskolan.

Bilaga – förklaringar av olika begrepp kopplat till planen.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....
.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....

.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....

.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....

.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....

.....

Uppföljning - när och hur?

.....

.....

Dokumentet ifyllt

av:

Datum: